

Beredning och beslutsfattande i samband med Covid-19- pandemin

Region Jönköping

December 2021

Christer Marklund, certifierad kommunal revisor

Marie Lindblad, certifierad kommunal revisor

Adam Svedlund, revisionskonsult

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Jönköping genomfört en granskning av beredning och beslutsfattande i samband med Covid-19-pandemin. Granskningens syfte har varit att granska och pröva om regionstyrelsen samt nämnd för folkhälsa och sjukvård säkerställt att processen för handläggning (beredning och beslut) hanterats på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll i ärenden rörande Covid-19-pandemin.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att regionstyrelsen och nämnd för folkhälsa och sjukvård *i allt väsentligt* säkerställt att processen för handläggning (beredning och beslut) hanterats på ett ändamålsenligt sätt och med *inte helt* tillräcklig intern kontroll i ärenden rörande Covid-19-pandemin.

Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten eller det avslutande avsnittet "Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor".

Revisionsfrågor	Bedömning	
Finns riktlinjer och rutiner för berednings- och beslutsprocessen i tillräcklig omfattning?	Ja	
Tillämpas dokumenterade riktlinjer och rutiner i tillräcklig utsträckning?	Delvis	
Finns en tydlig ansvars- och arbetsfördelning mellan styrelsen, nämnden och förvaltning för berednings- och beslutsprocessen?	Delvis	
Har beslut fattats av behöriga beslutsorgan?	Ja	
Utövar styrelsen och nämnden en tillräcklig styrning och kontroll inom granskningsområdet.	Delvis	

Rekommendationer

I syfte att utveckla granskningsområdet lämnas följande rekommendationer till regionstyrelsen och nämnd för folkhälsa och sjukvård:

- Pröva hur en uppföljning av berednings- och beslutsprocessen kan utformas inom ramarna för det systematiska förbättringsarbetet.
- Säkerställ att ärendehandboken implementeras fullt ut

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
Iakttagelser och bedömningar	6
Beslutsfattande	6
Riktlinjer och rutiner för processen	7
Tillämpning av riktlinjer och rutiner	8
Ansvars- och arbetsfördelning	9
Beslutsbefogenheter	10
Styrning och kontroll	11
Samlad bedömning	13
Rekommendationer	13
Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor	14
Bilagor	15

Inledning

Bakgrund

Utvecklingen av smittspridningen över världen har gett upphov till en global kris. Nationellt har krisen inneburit stora utmaningar för hela samhället. Regionerna har påverkats på många olika sätt av pandemin. Förenklat kan påverkan, i förhållande till ansvaret, delas upp i två delar; ett externt och ett internt perspektiv. Med det externa ansvaret menas regionen som geografiskt område, dess invånare samt de som nyttjar verksamhet inom regionen eller som är på besök. Den interna delen rör ansvaret för att hantera pandemins påverkan på regionen som organisation och som verksamhetsutövare. Detta rör exempelvis: säkerställa de demokratiska processerna, upprätthålla och bibehålla obligatoriska och frivilliga verksamheter, ändamålsenlighet och i övrigt tillfredsställande hantering av anställda, verksamhet samt ekonomi.

Revisorerna genomförde under hösten 2021 en förstudie av regionens hantering av konsekvenserna till följd av covid-19 pandemin. Där konstaterades att det fanns risk för brister inom områdena beredning och beslutsfattande, arbetsmiljö och uppskjuten vård.

Mot denna samlade bakgrund ser revisionen det som angeläget att granska pandemins påverkan på regionen, och hur denna har hanterats utifrån ändamålsenlighet och intern kontroll. Detta i tre separata, men samtidigt nära relaterade granskningar avseende:

1. Beredning och beslutsfattande i samband med Covid -19
2. Arbetsmiljö kopplat till Covid -19
3. Uppskjuten vård p g a Covid -19.

Granskningen syftar till att ge underlag för en bedömning om områdena hanterats på ett ändamålsenligt sätt samt med tillräcklig intern kontroll.

I styrelsens och nämndernas uppdrag ingår att fullgöra de angelägenheter som de tilldelats av fullmäktige. I styrelsens och nämndernas uppdrag ingår att säkerställa att handläggning, beredning och beslut i ärenden sker på ett korrekt, sakligt och opartiskt sätt. En bristfällig styrning och kontroll inom området kan medföra flera risker, att beslut inte fattats i laga ordning, att handläggning och dokumentation inte motsvarar de krav som ställs i lagstiftning eller missnöje hos medborgare. Något som riskerar medföra minskat förtroende hos allmänheten för regionen.

Regionens revisorer har utifrån genomförd riskanalys bedömt det angeläget att göra en granskning av regionstyrelsens och nämnd för folkhälsa och sjukvårds ärendeberedning och beslutsfattande i samband med covid-19-pandemin.

Syfte och revisionsfrågor

Revisorernas uppdrag regleras i kommunallagen kapitel 12. Syftet med granskningen är att granska och pröva om regionstyrelsen samt nämnd för folkhälsa och sjukvård säkerställt att processen för handläggning (beredning och beslut) hanterats på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll i ärenden rörande Covid-19-pandemin.

Följande revisionsfrågor ska besvaras i granskningen:

1. Finns riktlinjer och rutiner för berednings- och beslutsprocessen i tillräcklig omfattning?
2. Tillämpas dokumenterade riktlinjer och rutiner i tillräcklig utsträckning?
3. Finns en tydlig ansvars- och arbetsfördelning mellan styrelsen, nämnden och förvaltning för berednings- och beslutsprocessen?
4. Har beslut fattats av behöriga beslutsorgan?
5. Utövar styrelsen och nämnden en tillräcklig styrning och kontroll inom granskningsområdet.

Revisionsfråga 1-2 och 4 utgör underlag för att bedöma om granskningsområdet hanteras på ett ändamålsenligt sätt. Övriga revisionsfrågor utgör underlag för att bedöma om den interna kontrollen inom området är tillräcklig.

Revisionskriterier

Kommunallag (2017:725) 6:1, 6.6, 6:13

Regioninterna styrdokument relevanta för granskningen: reglemente, delegationsordning, arbetsordningar, riktlinjer och rutiner inom området.

Avgränsning

I begreppet handläggning ingår momenten utredning, beredning, föredragning och beslutsfattande. Granskningen är avgränsad till momenten beredning och beslutsfattande. Granskningen är tidsmässigt avgränsad till perioden juni 2020-september 2021.

Metod

Granskningen innehåller en sammanställning över vilka beslut regionstyrelsen och nämnd för folkhälsa och sjukvård fattat med anledning av covid-19. Dokumentanalys och kompletterande intervjuer har skett med företrädare för granskade organ. Intervjuer har genomförts med presidier, ledande tjänstepersoner, kanslichef samt styrelsens och nämndens sekreterare. Stickprovskontroll avseende tillämpning av beslutsorganisation samt följsamhet till riktlinjer och rutiner för berednings- och beslutsprocessen har genomförts med fokus på konsekvensanalys. Val av stickprov har skett utifrån väsentlighet och risk.

Regionstyrelsen och nämnden för folkhälsa och sjukvård har behandlat ett antal ärenden avseende Covid-19 i perioden juni 2020 - augusti 2021. Vi har valt att granska samtliga fem beslutsärenden som föregåtts av beredning utifrån följande frågeställningar:

- Har beslutat fattats i enlighet med regionens beslutsorganisation?

- Finns tillräcklig följsamhet till riktlinjer och rutiner för berednings- och beslutsprocessen? Fokus på konsekvensanalys.

En sammanställning över kontrollen återfinns i bilaga.

I granskningen har vi även noterat att det i de kallelser till regionstyrelsens sammanträden som finns tillgängliga på regionens hemsida i vissa fall saknas rapporterade delegationsbeslut.

De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

Iakttagelser och bedömningar

Vi inleder detta avsnitt med en vedertagen definition av begreppen politisk beredning och tjänstemannaberedning.

Politisk beredning: Beredning inför nämndsammanträde - Genomgång av aktuella ärenden - se efter så att underlaget som ska sändas ut i kallelsen är tillräckligt för att ge nämnden ett bra beslutsunderlag.

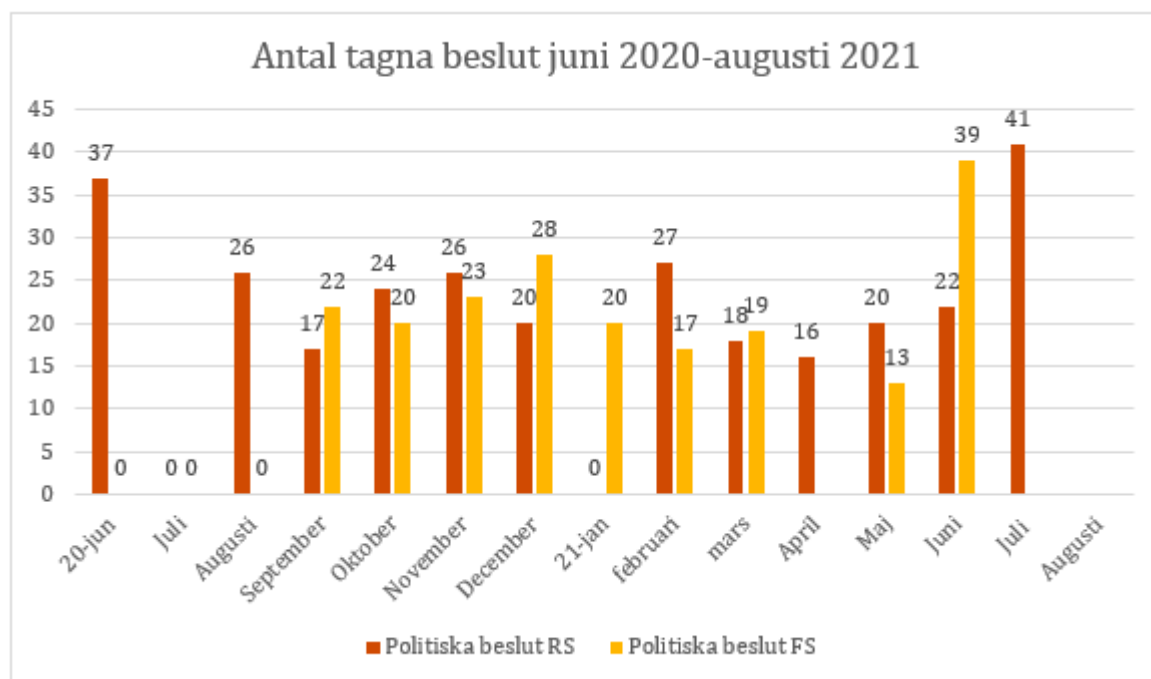
Tjänstemannaberedning: En typ av utredning, ett sätt att förbereda ett ärende innan det går till beslut. Beredningen görs av tjänstemän som tar fram fakta i ärendet och t.ex. inhämtar synpunkter från andra nämnder, utskott och verksamheter.

Beslutsfattande

Fattade beslut styrelse och nämnd

Vi noterar att ett flertal politiska- och tjänstemannabeslut har fattats med hänsyn till att hantera de interna och externa effekterna av Covid-19. Besluten avser dels att hantera effekterna på lokalsamhället och dels den egna organisationen. En förteckning över fattade beslut i styrelse och nämnd finns i bilaga.

Diagram 1 - fattade beslut styrelse och nämnd

Diagrammet ovan redogör för totalt antal fattade beslut i regionstyrelsen och nämnden för folkhälsa och sjukvård mellan juni år 2020 och augusti år 2021.

Av intervjuer framkommer att de flesta beslut som fattats under perioden avseende hantering av Covid-19 varit verkställighetsbeslut, d.v.s. beslut som fattas i den löpande driften av anställda i verksamheten (i linjeorganisationen) samt i regionens krisledning. Dessa återfinns inte i diagrammet ovan.

Arbetet som har bedrivits inom regionens krisledning har kommunicerats till regionstyrelsen och nämnd för folkhälsa och sjukvård främst genom muntlig information. Av revisionens förstudie av regionens hantering av konsekvenserna till följd av covid-19 pandemin, januari 2021, framgår att det förts en beslutslogg över samtliga fattade beslut inom krisledningsorganisationen.

Riktlinjer och rutiner för processen

Revisionsfråga 1: Finns riktlinjer och rutiner för berednings- och beslutsprocessen i tillräcklig omfattning?

lakttagelser

Styrande och stödjande dokument

Vår granskning visar att följande riktlinjer och rutiner har upprättats för berednings- och beslutsprocessen:

- Ärendehandbok för politiska beslutsärenden i Region Jönköpings län, fastställt av kanslidirektör.
- Reglemente för regionstyrelsen, fastställt av regionfullmäktige 2018-11-06.
- Reglemente för nämnden för folkhälsa och sjukvård, fastställt av regionfullmäktige 2018-11-06.
- Arbetsordning för styrelse, nämnder, utskott, beredningar och delegationer, fastställd av kommunfullmäktige 2018-11-06.
- Regiondirektörens instruktion, framgår ej när eller av vem dokumentet är fastställt.

Av regionstyrelsens reglemente framgår att styrelsen ska bereda eller yttra sig i ärenden som ska handläggas av fullmäktige. Styrelsen ska vidare verkställa fullmäktiges beslut, om inte fullmäktige har beslutat något annat. Av dokumentet regiondirektörens instruktion framgår att regiondirektören ansvarar för beredning av ärenden till styrelsen och nämnderna.

Av dokumentet arbetsordning för styrelse, nämnder, utskott, beredningar och delegationer framgår att respektive presidium utgör beredning till nämnden och att nämnden utser en fast personlig ersättare per presidieledamot som har närvaro- och rösträtt vid presidieöverläggningar när den ordinarie presidieledamoten är frånvarande.

Dokumentet ärendehandbok för politiska beslutsärenden i Region Jönköpings län syftar till att säkerställa en korrekt ärendehantering och att vara ett hjälpmedel för att säkerställa att ärenden bereds på ett enhetligt, effektivt och juridiskt korrekt sätt. Av handboken framgår roll- och ansvarsfördelning för registrator, handläggare, nämndsekreterare, direktör och regiondirektör samt arkivarie. Det finns information om hur ett politiskt ärende kan uppkomma och vad som styr om ett ärende ska behandlas politiskt eller ej. Ärendehandboken reglerar vidare registrering och diarieföring, handläggning, beredning och kallelse till styrelse och nämnder, sammanträde och beslut och protokoll samt vad som händer efter beslutet är fattat. Det finns även information om arkivering och gallring.

Av intervjuerna framgår att ärendehandboken beskriver ärendeberedningsprocessen på ett adekvat sätt. Det framgår emellertid att verksamheterna bör arbeta aktivt med

ärendehandboken i större utsträckning, och att handläggare inom vissa verksamheter efterfrågar mer specifika rutiner för ärendeberedningsprocessen. Vidare framgår av intervjuerna att kanslifunktionen fungerar som grindvakt i ärendeberedningen och säkerställer så att innehåll och utformning av handlingarna är tillfylles. Kanslifunktionen svarar även för att alla handlingarna kommer de förtroendevalda till del. Det beskrivs att nya tjänstepersoner ska få en genomgång av ärendehandboken i sin introduktion. Det har även skett utbildningar i att skriva korrekt och i att upprätta tjänsteskrivelser.

Bedömning

Finns riktlinjer och rutiner för berednings- och beslutsprocessen i tillräcklig omfattning?

Bedömning: Ja.

Bedömningen baseras i huvudsak på att regionstyrelsen och nämnden för folkhälsa och sjukvård har en ärendehandbok som reglerar hela berednings- och beslutsprocessen.

Tillämpning av riktlinjer och rutiner

Revisionsfråga 2: Tillämpas dokumenterade riktlinjer och rutiner i tillräcklig utsträckning?

lakttagelser

Av ärendehandboken framgår att kvalitetssäkring av underlag främst åligger den direktör som är ansvarig för ärendet. Innan ärende ska tas upp för beredning av de förtroendevalda ska ärendet genomgå en tjänstemannaberedning där nämndsekreterare, ansvariga direktörer och regiondirektör ska medverka. Som nämns ovan ska handlingar vara färdigställda till denna beredning. Vid tjänstemannaberedningen kan handlingar emellertid behöva mindre justeringar av teknisk karaktär. Av ärendehandboken framgår att kallelse och handlingar ska skickas till de förtroendevalda en vecka innan sammanträdet. Kallelsen läggs tillsammans med handlingarna ut på läsplattor och på regionens externa webbsida.

Vid intervjuerna beskrivs att tjänstemannaberedningen inte är ett formaliserat sammanträde. Första gången ett ärende formellt behandlas är på regionstyrelsens arbetsutskott. Av intervjuerna framgår att regionstyrelsen sällan skickar tillbaka underlag till förvaltningsorganisationen på grund av bristande kvalitet på beslutsunderlaget, men att det förekommer. Det framgår vidare att det är vanligare att arbetsutskott skickar tillbaka underlag för komplettering, än att det skickas tillbaka av styrelse eller nämnd.

Av ärendehandboken framgår att det finns mallar för politisk beredning. Det finns fem mallar, en för budgetdokumentet, en för missiv, en för tjänsteskrivelse och en för underlag till motion samt en för yttrande. Det framgår av intervjuerna att de mallar som finns anses vara tunna och att det inte finns några fasta perspektiv såsom exempelvis finansiering. Av intervjuerna framgår dock att det finns möjlighet för handläggare att lägga till fler perspektiv i mallarna, vilket man ibland också görs, till barnrättsperspektivet, juridisk bedömning m.m.

Det framgår vidare av intervjuerna att det förekommer att ärendena i kallelsen till regionstyrelsen inte är kompletta, det kan exempelvis saknas vissa handlingar i ärendena. Det anges då i kallelsen att komplettering ska ske. Vidare beskrivs att det ibland förekommer att det saknas handlingar till ärenden som ska behandlas av

styrelsen vid tiden för sammanträdet. Här ska dock noteras att det intervjuade ger olika bilder gällande status på ärenden och handlingar.

Som nämns i avsnittet ovan framkommer det även vid intervjuerna att ärendehandboken speglar arbetssättet, men att handboken inte är implementerad fullt ut i verksamheterna. Det framförs att det kan finnas ett behov av att återkommande lyfta upp handboken och dess styrning.

Bedömning

Tillämpas dokumenterade riktlinjer och rutiner i tillräcklig utsträckning?

Bedömning: Delvis

Bedömningen baseras på att det förekommer att ärenden inte är kompletta vid tjänstemannaberedningen. Bedömningen baseras även på att det förekommer att handlingar inte är kompletta i samband med utskick till styrelse och nämnd.

Vi noterar att det av intervjuerna framkommer att ärendehandboken inte är implementerad fullt ut.

Ansvars- och arbetsfördelning

Revisionsfråga 3: Finns en tydlig ansvars- och arbetsfördelning mellan styrelsen, nämnden och förvaltning för berednings- och beslutsprocessen?

Iakttagelser

Ansvars- och arbetsfördelning mellan styrelse, nämnd och förvaltning kommer framförallt till uttryck i följande dokument:

- Regionstyrelsens reglemente
- Nämnden för folkhälsa och sjukvårds reglemente
- Ärendehandbok för politiska beslutsärenden i Region Jönköpings län
- Regionstyrelsens delegationsordning
- Nämnden för folkhälsa och sjukvårds delegationsordning.

I ärendehandboken görs en åtskillnad mellan tjänstemannaberedning och politisk beredning i presidium eller arbetsutskott. På tjänstemannaberedningen medverkar nämndsekreterare, ansvariga direktörer och regiondirektör. Det beskrivs att det på tjänstemannaberedningen sker en kvalitetskontroll av ärendena och handlingar innan dessa skickas ut till de förtroendevalda. På tjänstemannaberedningen ska inga utkast lämnas utan handlingarna ska vara färdigställda. Under den politiska beredningen i presidium eller utskott förbereds ärenden som ska behandlas på nämndens eller styrelsens sammanträde. Det är ordförande som ansvarar för planering och genomförande av sammanträdet.

Av rollbeskrivningarna i ärendehandboken framgår att handläggare utreder, analyserar och skriver tjänsteskrivelser och underlag med förslag till beslut. Handläggaren ansvarar också för att ärendet och akten är kompletta. Nämndsekreteraren ansvarar för att ärenden tas upp till beslut, för kallelse och att upprätta protokoll. Nämndsekreteraren ansvarar även för kvalitén i den politiska processen. Direktör svarar för att underlag skickas för politisk behandling och att tidplaner hålls samt för att kvalitetssäkra

handlingarna innan de förtroendevalda tar del av dem. Regiondirektören har det yttersta ansvaret för ärendehantering och att säkerställa att politiskt fattade beslut verkställs.

Det beskrivs vid intervjuerna att det finns en grundläggande förståelse avseende rollfördelning mellan tjänstepersoner och förtroendevalda. Det framkommer emellertid en fragmenterad bild där det enligt tjänstemannaorganisationen ibland uppges finnas en otydlig gränsdragning avseende i vilken utsträckning förtroendevalda vill ändra i själva beslutsunderlagen. Processen beskrivs dock i grunden som ändamålsenlig av förtroendevalda och tjänstemän. Vid intervjuerna beskrivs även att det finns svårigheter i gränsdragningen kring ansvaret för personal i hälso- och sjukvård då regionstyrelsen har arbetsgivaransvaret för personalen, men att verksamheterna och vården ligger under nämnden för folkhälsa och sjukvård.

Av intervjuerna framgår att ansvarsfördelningen mellan styrelsen och nämnden har satt sig i organisationen sedan regionbildningen. Det beskrivs även vid intervjuerna att ordförande i regionstyrelsen och regiondirektören har veckovisa avstämningar där ärenden diskuteras.

Bedömning

Finns en tydlig ansvars- och arbetsfördelning mellan styrelsen, nämnden och förvaltning för berednings- och beslutsprocessen?

Bedömning: Delvis.

Bedömningen baseras på att det finns en i styrande dokument reglerad ansvars- och arbetsfördelning. Bedömningen baseras även på att det finns indikationer på att dokumenterad ansvars- och arbetsfördelning inte tillämpas fullt ut.

Beslutsbefogenheter

Revisionsfråga 4: Har beslut fattats av behöriga beslutsorgan?

Iakttagelser

Regionens beslutsorganisation regleras i följande dokument:

- Regionstyrelsens reglemente
- Regionstyrelsens delegationsordning
- Regiondirektörens vidaredelegation, fastställd 2020-10-26 av kanslidirektör
- Nämnden för folkhälsa och sjukvårds reglemente
- Nämnden för folkhälsa och sjukvårds delegationsordning

Resultat kontroll

Vi har granskat tre beslut i regionstyrelsen och två beslut i nämnden för folkhälsa och sjukvård som avser hantering av konsekvenserna av covid-19 pandemin utifrån följande frågeställningar:

- Har beslutat fattats i enlighet med regionens beslutsorganisation?
- Finns tillräcklig följsamhet till riktlinjer och rutiner för berednings- och beslutsprocessen? Fokus på konsekvensanalys.

Av det genomförda stickprovet framgår att beslut huvudsakligen fattas av rätt beslutsinstans, dvs. i enlighet med regionens beslutsorganisation. I ett av ärendena som har varit föremål för stickprov råder en tveksamhet rörande om beslutet skulle behandlas av regionstyrelsen eller nämnden för trafik, infrastruktur och miljö då det är nämnden och inte regionstyrelsen som ansvarar för sjukresor i länet. Av ärendet framgår ingen information om att nämnden för trafik, infrastruktur och miljö har yttrat sig i ärendet.

Av kontrollen framgår att regionstyrelsens tjänsteskrivelser vanligen ger fullständig information av ärendet och vad konsekvenserna av besluten blir. Det framgår en kort sammanfattning och även information under rubriken "information i ärendet". I ett av styrelsens ärenden noterar vi att det saknas en konsekvensbeskrivning av vad beslutet innebär för regionen.

Vid intervjuerna beskrivs det att det är låg risk att beslut fattas i fel nämnd eller styrelse eftersom verksamheterna finns representerade vid tjänstemannaberedningen. Den största risken beskrivs vara att regionstyrelsen fattar beslut kring något som egentligen ska beslutas av en nämnd. Det beskrivs vidare att det i större utsträckning initieras ärenden som tangerar flera nämnders verksamhet vilket resulterar i att regionstyrelsen tar ansvar för ärendet och sedan låter de övriga nämnderna inkomma med yttrande. Vidare beskrivs att handläggare av ärenden även markerar i ärendehanteringssystemet i vilken instans ett ärende ska behandlas.

Bedömning

Har beslut fattats av behöriga beslutsorgan?

Bedömning: Ja.

Bedömningen grundar sig på att kontrollen visar att beslut huvudsakligen har fattats av behöriga beslutsorgan.

Vi noterar att det i vissa fall saknas tydliga konsekvensbeskrivningar.

Styrning och kontroll

Revisionsfråga 5: Utövar styrelsen och nämnden en tillräcklig intern styrning och kontroll inom granskningsområdet?

lakttagelser

Regionstyrelsens och nämnd för folkhälsa och sjukvårds styrning och kontroll inom området sker genom att:

- Regionstyrelsen har upprättat en delegationsordning
- Nämnden för folkhälsa och sjukvård har upprättat en delegationsordning
- En instruktion för regiondirektören har upprättats som anger att regiondirektören ansvarar för ärendehantering och verkställighet av beslut. Regiondirektören ska även arbeta med integritet avseende information och underlag för beslut och bistå majoritet och opposition.
- Styrelsen hållits informerad om pandemin genom informationspunkter såsom "aktuell information" på sammanträdena.

Av intervjuer framkommer att:

- det inte har genomförts någon utvärdering av berednings- och beslutsprocessen
- förtroendevalda anser att det finns tillräcklig enhetlighet underlagen
- det förekommer att det saknas underlag i kallelsen
- verksamheten får kontinuerlig feedback från förtroendevalda avseende underlag och föredragningar
- pandemin inte har påverkat de fastställda arbetssättet för beredningsprocessen.

Bedömning

Utövar styrelsen och nämnden en tillräcklig intern styrning och kontroll inom granskningsområdet?

Bedömning: Delvis.

I samband med granskningen har vi kunnat konstatera att pandemin inte har påverkat arbetssättet i beredningsprocesserna negativt.

Vi noterar att styrning och kontroll av beredningsprocesserna till viss del är dokumenterat genom ärendehandboken.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Jönköping genomfört en granskning av beredning och beslutsfattande i samband med Covid-19-pandemin. Granskningens syfte har varit att granska och pröva om regionstyrelsen samt nämnd för folkhälsa och sjukvård säkerställt att processen för handläggning (beredning och beslut) hanterats på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll i ärenden rörande Covid-19-pandemin.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att regionstyrelsen och nämnd för folkhälsa och sjukvård *i allt väsentligt* säkerställt att processen för handläggning (beredning och beslut) hanterats på ett ändamålsenligt sätt och med *inte helt* tillräcklig intern kontroll i ärenden rörande Covid-19-pandemin.

Rekommendationer

I syfte att utveckla granskningsområdet lämnas följande rekommendationer till regionstyrelsen och nämnden för folkhälsa och sjukvård:

- Pröva hur en uppföljning av berednings- och beslutsprocessen kan utformas inom ramarna för det systematiska förbättringsarbetet.
- Säkerställ att ärendehandboken implementeras fullt ut

Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Bedömning	
1. Finns riktlinjer och rutiner för berednings- och beslutsprocessen i tillräcklig omfattning?	Ja Regionstyrelsen och nämnden för folkhälsa och sjukvård har en ärendehandbok som reglerar hela berednings- och beslutsprocessen.	
2. Tillämpas dokumenterade riktlinjer och rutiner i tillräcklig utsträckning?	Delvis Det förekommer att ärenden inte är kompletta vid tjänstemannaberedningen. Det förekommer att handlingar inte är kompletta i samband med utskick till styrelse och nämnd.	
3. Finns en tydlig ansvars- och arbetsfördelning mellan styrelsen, nämnden och förvaltning för berednings- och beslutsprocessen?	Delvis Det finns en i styrande dokument reglerad ansvars- och arbetsfördelning. Det finns indikationer på att dokumenterad ansvars- och arbetsfördelning inte tillämpas fullt ut.	
4. Har beslut fattats av behöriga beslutsorgan?	Ja Kontrollen visar att beslut huvudsakligen har fattats av behöriga beslutsorgan.	
5. Utövar styrelsen och nämnden en tillräcklig styrning och kontroll inom granskningsområdet.	Delvis Styrning och kontroll av beredningsprocesserna är till viss del dokumenterat genom ärendehandboken, men den är inte implementerad fullt ut.	

Bilagor

- Kontroll beslutsfattande maa Covid-19 pandemin

Beslut i regionstyrelsen

Ärende	Beslutat fattat i enlighet med beslutsorganisation/ delegationsordning?	Tillräcklig följsamhet till riktlinjer och rutiner för berednings- och beslutsprocessen? Fokus på konsekvensanalys
Specialtransporter vid misstänkt smitta, 2020-04-03 § 76	<p>Delvis. Enligt nämnden för trafik, infrastruktur och miljöns reglemente ansvarar nämnden för sjukresor inom länet.</p> <p>RS uppdrar åt Jönköpings Länstrafik att teckna avtal om speciella transporter för personer med symptom av Covid-19 och ger regionledningskontoret i uppdrag att hantera den budgetmässiga konsekvensen genom omdisponering av budgetanslag.</p>	Av tjänsteskrivelsen framgår en kort sammanfattning och även utökad information i ärendet. Det framgår även kostnad för förslaget.
Överenskommelse avseende ökad nationell testning, 2020-08-18 § 154	<p>Delvis/ja.</p> <p>Regionfullmäktige föreslår besluta att egenavgiften för serologisk provtagning avseende Covid-19 ska vara 200 kronor.</p> <p>RS ska bereda fullmäktiges beslut.</p>	<p>Av kallelsen framgår att rubriksättningen i själva ärendet och tjänsteskrivelsen skiljer sig åt (i tjänsteskrivelsen står egenavgift vid serologisk testning avseende Covid-19).</p> <p>Av tjänsteskrivelsen framgår en sammanfattning och utökad information i ärendet.</p>
Rekommendation om kostnadsfrihet av vaccinering, 2021-02-02 § 9	<p>Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta om avgiftsfrihet för vaccinering mot covid-19. RS ska bereda fullmäktiges beslut.</p> <p>Av protokollet går inte att utläsa att beslutet har beretts av nämnden för folkhälsa och sjukvård.</p>	<p>Av tjänsteskrivelsen framgår en väldigt kort sammanfattning och utökad information i ärendet.</p> <p>Det saknas information om vad konsekvenserna blir för regionen.</p>

Beslut i nämnd för folkhälsa och sjukvård

Ärende	Beslutat fattat i enlighet med beslutsorganisation/ delegationsordning?	Tillräcklig följsamhet till riktlinjer och rutiner för berednings- och beslutsprocessen? Fokus på konsekvensanalys
Redovisning av åtgärder inom hälso- och sjukvården angående Covid - 19, 2020-04-07 § 68	Ja. Enligt nämndens reglemente ansvarar nämnden för regionens hälso- och sjukvård. Nämnden godkänner hälso- och sjukvårdsdirektörens redovisning av vidtagna och planerade åtgärder med anledning av Coronapandemin.	Av tjänsteskrivelse framgår en sammanfattning och utökad information i ärendet. Det finns information om konsekvenserna för verksamheten och information om att ytterligare konsekvenser presenteras i samband med redovisning av delårsrapporten per april 2020.
Remiss - Europeiska kommissionens förslag om en europeisk hälsounion och att stärka EU:s förmåga att hantera gränsöverskridande hälsorhot, 2021-01-26 § 25	Ja/delvis. Nämnden får hantera remisser om inte dessa är av strategisk art, då ska de hanteras av RS. Det anses vara korrekt beslutsorganisation om remissen inte klassificeras som strategisk, annars är det RS som ska besluta om den.	Av tjänsteskrivelsen framgår en sammanfattning och utökad information i ärendet.

Sammanställning över regionstyrelsens och nämnden för folkhälsa och sjukvårds ärenden som har behandlats utifrån pandemin

Nämnd för folkhälsa och sjukvård

Datum	Diarienumr	Paragraf	Beskrivning	Forum
2020-03-17		§54	Diskussion SKR och regering ang. statsbidrag	Nämnd
2020-04-07	2020/897	§68	Åtgärder som vidtagits och planeras	Nämnd
2020-04-21		§75	Pågående arbete	Nämnd
2020-05-25		§95	Pågående arbete	Nämnd
2020-06-16		§115	Tillsatt arbetsgrupp för att korta värdköer	Nämnd
2020-06-16	2020/85	§120	Delårsrapport	Nämnd
2020-09-15		§136	Uppföljning av arbetet med covid-19	Nämnd
2020-09-15		§138	Patientsäkerhet och IVO-ärenden	Nämnd
2020-10-13		§157	Översyn hälsotillstånd hos personalgrupper	Nämnd
2020-10-13	2020/85	§166	Delårsrapport	Nämnd
2020-10-13		§163	Lägesuppdatering	Nämnd
2020-11-17		§177	Aktuell information	Nämnd
2020-12-01		§197	Aktuell information	Nämnd
2020-12-08		§204	Aktuell information	Nämnd
2021-01-07		§5	Vaccinationsplan	Nämnd
2021-01-26		§12	Aktuell information	Nämnd
2021-01-26		§17	Region Jönköpings läns hantering av IVOs granskning	Nämnd
2021-01-26	2020/2607	§25	Europeiska kommissionens förslag om en europeisk hälsounion	Nämnd
2021-02-24		§32	Aktuell information	Nämnd
2021-03-18		§45	Aktuell information	Nämnd
2021-03-18		§46	Aktuell information om vaccination	Nämnd
2021-03-30		§54	Aktuell information	Nämnd
2021-03-30		§60	Information om vaccination	Nämnd
2021-05-04		§73	Aktuell information	Nämnd
2021-05-04		§78	Kunskapsstyrning riks/region	Nämnd
2021-06-01		§86	Aktuell information	Nämnd
2021-06-01	2021/136	§94	Delårsrapport	Nämnd

Regionstyrelsen

Datum	Diariernr	Paragraf	Beskrivning	Forum
2020-03-03		§31	Aktuell information	Regionfullmäktige
2020-03-13	2020/683		Studiebesök av förtroendevalda i vårdens verksamheter	Ordförandebeslut
2020-03-18	2020/683		Patientavgift vid sent återbud tas inte ut under pandemin	Ordförandebeslut
2020-03-24		§63	Aktuell information	Regionstyrelsen
2020-03-30	2020/683		Hyresnedsättning	Ordförandebeslut
2020-04-03	2020/865	§76	Specialtransporter vid misstänkt smitta	Regionstyrelsen
2020-05-12		§85	Aktuell information	Regionstyrelsen
2020-05-12			PP – Kommunikation	Regionstyrelsen
2020-05-12			PP – Regional särskild sjukvårdsledning	
2020-05-12			PP – Regional utveckling	Regionstyrelsen
2020-06-02		§110	Aktuell information	Regionstyrelsen
2020-06-17	2020/683		Egenavgift vid serologisk testning avseende covid-19	Ordförandebeslut
2020-06-26		§138	Övrig fråga	Regionstyrelsen
2020-08-18		§143	Aktuell information	Regionstyrelsen
2020-08-18	2020/1455	§154	Ökad nationell testning	Regionstyrelsen
2020-08-19	2020/683		Studiebesök av förtroendevalda i vårdens verksamheter	Ordförandebeslut
2020-08-25	2020/1455	§83	Ökad nationell testning för covid-19	Regionfullmäktige
2020-09-22		§174	Situationen inom intensivvården	Regionstyrelsen
2020-09-22		§175	Aktuell information	Regionstyrelsen
2020-10-20		§189	Aktuell information	Regionstyrelsen
2020-11-03	2020/683		Arvodering digitala sammanträden	Ordförandebeslut
2020-11-24		§210	Aktuell information	Regionstyrelsen
2020-11-30	2020/683		Främjande åtgärder för medarbetare och länet	Ordförandebeslut
2020-11-30	2020/683		Hyresnedsättning för externa hyresgäster	Ordförandebeslut
2020-12-15		§236	Aktuell information	Regionstyrelsen
2021-01-14	2020/683		Arvodering digitala sammanträden	Ordförandebeslut
2021-02-02		§5	Aktuell information	Regionstyrelsen
2021-02-02	2020/2696	§9	Rekommendation om kostnadsfrihet av vaccinering	Regionstyrelsen
2021-02-02			PP – Pandemi 2021	Regionstyrelsen

2021-02-02			PP – Lagar förordningar och föreskrifter	Regionstyrelsen
2021-02-08	2020/683		Arvodering digitala sammanträden	Ordförandebeslut
2021-02-09	2020/2696	§5	Rekommendation om kostnadsfrihet av vaccinering	Regionfullmäktige
2021-03-09		§33	Aktuell information	Regionstyrelsen
2021-04-06		§50	Informationsärenden och aktuellt	Regionstyrelsen
2021-04-06			PP - Pandemimöte	Regionstyrelsen
2021-05-11			PP – information Mats Bojestig Hälso- och sjukvårdsdirektör	Regionstyrelsen
2021-05-11		§69	Information om pandemin	Regionstyrelsen
2021-05-11		§70	Sommarplanering	Regionstyrelsen

2021-12-08

Rebecka Hansson

Christer Marklund

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Region Jönköping enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från 2021-05-26. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.